Community sponsorship van hervestigde vluchtelingen in Nederland: een haalbare kaart!

Evaluatie pilot Samen Hier Rotterdam

SAMEN HIER©

Justice & Peace Nederland, Mei 2022

Contactpersoon: Liselot van Zantvoort
Telefoon nummer: 070 - 7631499
E-mail: liselot.van.zantvoort@justiceandpeace.nl
Design: Maranke de Krieger
Fotografie: Esmée de Vette

Volg ons
op Facebook,
Instagram en
LinkedIn.

@samenhier
#samenhier

Adres
Samen Hier
p/a Justice & Peace
Riviervismarkt 4
2513 AM
Den Haag

Contact
info@samenhier.nl
www.samenhier.nl
070 763 14 99

Inhoudsopgave

Introductie **3**

Publiek-private samenwerking 4

Meerwaarde 4

Community sponsorship van vluchtelingen **5**

Wat is community sponsorship 5

Voordelen community sponsorship 6

Community sponsorship in Nederland? 7

Samen Hier Rotterdam: hervestiging **10**

Opzet 10

Deelnemers 10

De match 11

Uitvoering 12

Gemeente & de partnerorganisaties 13

Afstemming, samenwerking & meerwaarde 14

Huisvesting 17

Tussenwoning als good-practice 17

Contact & band opbouwen 18

Benut de pre-departure fase 19

Inzet & flexibiliteit 20

Gelijkwaardigheid 21

Ontwikkeling persoonlijke doelen 21

De 5 voorwaarden voor succes **22**

Conclusie & aanbevelingen **25**

Introductie

“Het was een klein feestje, iedereen was veel aan het glimlachen, ik kreeg het gevoel dat iedereen blij was om ons te zien.”
(Abdalla, een van de personen die mee deed aan de hervestigingspilot van Samen Hier, over zijn eerste kennismaking met de Samen Hier-groepen)

“We nemen als stad al heel lang hervestigers op, maar het ontbrak aan intensieve begeleiding in het begin. Deze doelgroep (hervestigers) heeft aan het begin heel veel vragen. Vroeger werd ik 24/7 gebeld over allerlei dingen. Er was een gat dat prima overbrugd kon worden door een groep. Ik was positief over het feit dat het om een groep gaat: vragen komen niet op één persoon af.
(Medewerker gemeente Rotterdam)

Hervestiging gaat om de selectie en overdracht van vluchtelingen naar een derde land, die niet kunnen terugkeren naar land van herkomst en ook niet kunnen blijven in land van opvang. Hervestiging is daarmee, naast terugkeer en integratie in het eerste land van aankomst, een van de drie duurzame oplossingen voor vluchtelingen. Gemeenten in Nederland kunnen zelf per missie aangeven of ze hervestigde vluchtelingen willen huisvesten.

De vluchtelingencrisis die zich in 2015 voltrok, bracht veel mensen in beweging. Op verschillende plekken in Europa ontstonden initiatieven waarin lokale solidariteit zichtbaar werd. Ook in Nederland zetten inwoners zich in als vrijwilligers, openden ze taalcafés, verzamelden kleding, organiseerden kleinschalige opvang of stelden ze via initiatieven als Takecarebnb hun huis open als logeeradres. Ook nu tonen Nederlanders een grote bereidheid om mensen uit Oekraïne met open armen te ontvangen en te ondersteunen.

De Europese Commissie roept lidstaten op om samen met het maatschappelijk middenveld *community sponsorship* initiatieven op te zetten om vluchtelingen veilig te laten overkomen naar de EU.[1] Dit is een manier om het aanwezige **draagvlak** wat er in de samenleving bestaat, duurzamer in te zetten. Jarenlange praktijkervaring uit Canada leert dat *community sponsorship*, waarbij een groep van vijf inwoners een vluchteling(gezin) uitnodigt en netwerken, tijd en/of financiële middelen inzet voor een goede ontvangst, een innovatief model is voor duurzame integratie. De interesse in sponsorship heeft in meerdere lidstaten geleid tot uitvoeringen met elk hun eigen kenmerken.

1 European Commission (September 2020). *New Pact on Migration and Asylum.*

In Italië, België[2] en Frankrijk kunnen vluchtelingen veilig overkomen via meerdere legale routes, zoals humanitaire corridors of student sponsorship, en worden ze ontvangen door **lokale gemeenschappen**. In Duitsland[3] en Engeland[4] treden inwoners op als sponsors om zich in te zetten voor vluchtelingen die hervestigd worden in hun land.

Publiek-private samenwerking

Wanneer Nederlanders dezelfde gelegenheid krijgen als elders in Europa, kan ook hier vanuit **lokale solidariteit** een internationaal vraagstuk het hoofd worden geboden. Nu gemeenten opnieuw de regie voeren over de inburgering, is er ruimte ontstaan voor méér betrokkenheid van inwoners via een publiek-private samenwerking. In het begin behoeven hervestigde vluchtelingen intensieve begeleiding om hun inburgeringstraject vorm te kunnen geven.[5] Hier is een rol weggelegd voor **groepen burgers, die op maat informele, cruciale steun kunnen bieden**. In lijn met het duale karakter van de inburgering, waarin taal en participatie elkaar versterken, leren nieuwkomers via de groepen sneller Nederlands, krijgen ze toegang tot aanwezige netwerken en maken ze kennis met de sociale en culturele voorzieningen in de stad. Deze sponsorgroepen vormen zo een aanvulling op de steun van gemeenten en organisaties aan nieuwkomers voor **volwaardige en duurzame participatie**. Daarnaast wordt het **draagvlak** voor vluchtelingenopvang in onze wijken, dorpen en steden vergroot door burgers laagdrempelig te betrekken.[6]

Meerwaarde

Daarom introduceert Justice & Peace een eerste Nederlandse variant van community sponsorship met **Samen Hier**, naar internationale voorbeelden. Na een succesvolle pilot met statushouders in Nederlandse gemeenten, zijn in december 2020 de eerste twee hervestigde vluchtelingen ontvangen door sponsorgroepen in Rotterdam. **In dit rapport zijn de eerste praktijkervaringen en voorwaarden voor succes in kaart gebracht. Justice & Peace laat de meerwaarde zien van Samen Hier en moedigt gemeenten aan om samen met inwoners de opvang, integratie en participatie van vluchtelingen vorm te geven**.

---

2 Caritas België. https://www.caritas.eu/community-sponshorship-europe/

3 NesT. https://resettlement.de/wp-content/uploads/nest_broschuere_quadratisch_auflage_EN_v03.pdf

4 Reset UK. https://resetuk.org/

5 Kennisplatform Integratie & Samenleving (Januari 2020). Handreiking: Hervestigde vluchtelingen in uw gemeente? Informatie en tips bij het plaatsen en begeleiden van hervestigers.

6 ICMC Europe and Caritas Europa (2019). Fostering community sponsorships across Europe.

Community sponsorship van vluchtelingen

Waar vluchtelingen nu vaak **gevaarlijke routes** moeten afleggen om Nederland te bereiken, werkt community sponsorship op basis van **uitnodiging**: een "sponsorgroep" van vijf personen – vrienden, familie, collega's, buren - nodigt[7] een vluchteling(gezin) in hun eigen woonplaats uit, zodat zij zich vanaf dag 1 kunnen vestigen in hun nieuwe woonplaats. De groep betrekt hun sociale en professionele netwerk en biedt ondersteuning met praktische zaken zodat de nieuwkomers snel kunnen landen en duurzame relaties kunnen opbouwen binnen de gemeenschap.

Veilige routes en **veilige havens** vormen twee onlosmakelijk van elkaar verbonden pijlers van community sponsorship: mogelijk maken dat vluchtelingen via een legale en veilige route kunnen overkomen en dat zij daarbij in hun nieuwe woonplaats kunnen rekenen op een ondersteunend netwerk van inwoners.

Wat is community sponsorship?

Community sponsorship wordt wereldwijd in verschillende varianten toegepast. Binnen sommige varianten komen vluchtelingen over via een humanitair visum en binnen andere via hervestiging.[8] Binnen sommige varianten kunnen groepen zelf aanwijzen wie ze willen uitnodigen (*"Naming"*) en binnen andere wordt identificatie door de VN vluchtelingen organisatie (UNHCR) gedaan. Tot slot zetten binnen sommige varianten sponsorgroepen enkel tijd en netwerk in en zijn ze binnen andere varianten ook financieel verantwoordelijk. Alle varianten van community sponsorship hebben het volgende gemeen[9]:

1. Ze bieden een juridische mogelijkheid om vluchtelingen systematisch via veilige en legale routes in een land te ontvangen, als aanvulling op bestaande hervestigingsprogramma's.

2. Ze verdelen de verantwoordelijkheid voor financiële, maatschappelijke en sociale ondersteuning via een publieke-private samenwerking tussen de overheid, het maatschappelijk middenveld en burgers, waarbij de overheid primair verantwoordelijk blijft voor integratie.

---

7 Via hervestiging of andere juridische opties.

8 Zie voor een meer uitputtend overzicht van verschillende opties bijvoorbeeld het GRSI policy design handbook, beschikbaar via https://refugeesponsorship.org/_uploads/60315288614ef.pdf

9 Zie https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163177/TEM_2021_37.pdf?sequence=1, p.22.

Actief burgerschap is een cruciaal component van community sponsorship: Het verschil met vrijwilligerswerk is dat een sponsorgroep zélf **verantwoordelijkheid** neemt voor de ontvangst van vluchtelingen en ondersteund wordt door een organisatie, waar vrijwilligers juist vóór een organisatie werken. Als inwoners de mogelijkheid krijgen om deze verantwoordelijkheid te nemen, kunnen ze de druk op de capaciteit van gemeenten en partnerts verlichten. Om hun betrokkenheid te behouden is het van belang het *community-based* karakter van sponsorship niet uit het oog te verliezen.[10] Dit betekent dat er voor groepen inwoners onderling ook mogelijkheden moeten bestaan om met elkaar kennis en ervaring uit te wisselen.

Voordelen community sponsorship

Community sponsorship biedt zowel vluchtelingen, de ontvangende gemeenschap, als overheden verschillende voordelen: Ten eerste toont onderzoek naar Canadese ervaringen aan dat gesponsorde vluchtelingen minder (mentale) gezondheidsklachten ervaren vanwege verminderde *pre- en post-departure* stress.[11] Daarnaast behalen gesponsorde vluchtelingen in Canada betere integratieresultaten dan door de overheid ondersteunde vluchtelingen. Studies naar pilots in Europa wijzen op hetzelfde: er is consensus dat gesponsorde vluchtelingen sneller zelfvoorzienend zijn en financieel onafhankelijker.[12] Met behulp van de netwerken van de groepen vinden ze sneller een baan en ze maken minder gebruik van sociale fondsen van gemeenten. Ook heeft community sponsorship een positief effect op de taalverwerving van vluchtelingen: in België leren gesponsorde vluchtelingen de taal sneller dan door de overheid ondersteunde vluchtelingen, omdat ze sneller in contact staan met de lokale bevolking.[13] Snelle taalverwerving is essentieel voor het vinden van een baan, toegang tot openbare voorzieningen en maatschappelijke participatie. Ook speelt dit weer mee in het vergroten van draagvlak voor de overkomst van vluchtelingen, onderzoek uit Nederland en Groot-Brittannië laat zien dat er positiever naar migranten wordt gekeken wanneer ze de taal vloeiend spreken, vrienden hebben binnen de lokale gemeenschap en maatschappelijk betrokken zijn.[14] Ten slotte ontstaat via community sponsorship de mogelijkheid om betekenisvolle relaties op te bouwen tussen vluchtelingen en de ontvangende gemeenschap.

---

10 Fratzke, S. (2017). Engaging communities in refugee protection. The potential of private sponsorship in Europe. mpi Europe Policy Brief Issue, (9).

11 Zie Bakker et al. (2014), "The importance of resources and security in the socio-economic integration of refugees. A study on the impact of length of stay in asylum accommodation and residence status on socio-economic integration for the four largest refugee groups in the Netherlands."

12 Solano, G., & Savazzi, V. (2019). Private Sponsorship Programmes and humanitarian visas: a viable policy framework for integration. ReSOMA Policy Brief.

13 Sant'Egidio (2018), "Humanitarian Corridors in Belgium: Europe that Welcomes". Available at https://www.santegidio.org/pageID/30284/langID/en/itemID/26000/Humanitariancorridors-in-Belgium-Europe-that-welcomes.html.

14 Sobolewska et al. (2017). The public view of immigrant integration: multidimensional and consensual. Evidence from survey experiments in the UK and the Netherlands. Journal of Ethnic and Migration Studies, 43(1).

Sponsoring door de gemeenschap creëert kansen voor relaties die anders misschien niet zouden bestaan en bijdragen aan een grotere sociale samenhang.[15]

Community sponsorship biedt ook een **concreet handelingsperspectief** om **structureel** in plaats van ad-hoc te anticiperen op vluchtelingenbewegingen in de toekomst. Om de draagkracht van landen in de regio te waarborgen is het cruciaal dat er méér legale, veilige routes bescherming kunnen bieden in de EU.[16] **Hervestiging redt levens**. Volgens de UNHCR is het aantal mensen dat wereldwijd hervestiging nodig heeft gestegen tot een recordhoogte van 1,45 miljoen.[17]

De hervestigingsquota in Europa moeten omhoog: Niet alleen om mensen met recht op bescherming een toekomstperspectief te bieden, maar ook om hun ontvangst beter te kunnen voorbereiden. **Hier kunnen en willen inwoners een actieve rol in spelen**.

Community sponsorship in Nederland?

Bij het ontwikkelen van de eerste Nederlandse pilot van community sponsorship, Samen Hier, koos Justice & Peace er voor om te starten binnen de bestaande hervestigingspraktijk, waarin de overheid jaarlijks, op voordracht door de UNHCR vluchtelingen uitnodigt voor hervestiging. Nederland kent nog geen **juridische mogelijkheden** voor inwoners om zelf een vluchteling(gezin) uit te nodigen zich in Nederland te vestigen. Sommige aspecten van community sponsorship, zoals identificatie, selectie, toelatingsgronden en uitnodiging bovenop bestaande quota zijn binnen de Nederlandse praktijk dus nog niet realiseerbaar. Wel kan binnen deze praktijk ervaring op worden gedaan met andere aspecten, zoals veilige en legale overkomst, directe vestiging in een lokale gemeenschap en publiek-private samenwerking.

Gemeenten in Nederland kunnen zelf **per missie** aangeven of ze hervestigde vluchtelingen willen huisvesten. Deze vluchtelingen tellen mee voor de zogenoemde **taakstelling** van de gemeente: het aantal vergunninghouders dat een gemeente moet huisvesten. Deelname aan Samen Hier binnen de bestaande hervestigingspraktijk vergt geen extra inzet van gemeenten.

---

15 Fratzke, S. (2017.

16 Brief van de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (Januari 2021). *Vaststelling van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2021*.

17 UNHCR Projected global resettlement needs 2021.

Book now: greenjoy.nl
Greenjoy

Samen Hier

Samen Hier is een initiatief van de Haagse mensenrechtenorganisatie Justice & Peace, die daarmee een eerste variant van community sponsorship in Nederland introduceert. Programmacoördinator Liselot van Zantvoort vertelt: “Door inwoners een grotere rol te geven in de overkomst en ontvangst van vluchtelingen in Nederland, willen we eraan bijdragen dat vluchtelingen via een veilige route, op uitnodiging naar Nederland kunnen komen en vanaf dag één een goede start kunnen maken.” Samen Hier begint daarbij steeds vanuit het aanwezige draagvlak en de draagkracht op lokaal niveau – groepen inwoners die zich willen inzetten om aan vluchtelingen veilige havens te bieden waarin ze snel een nieuw bestaan kunnen opbouwen.

Uitgangspunt zijn de **Samen Hier-groepen van vijf inwoners** die een jaar lang hun tijd, kennis, netwerk en middelen inzetten. De groepsaanpak van Samen Hier is gestoeld op sociaal-wetenschappelijke kennis over het belang van *bridging, bonding en linking* sociaal kapitaal en maakt gebruik van **zorgvuldige matching** om vluchtelingen versneld toegang te geven tot relevante netwerken van gevestigde Nederlanders. Groepen en vluchtelingen worden vooraf en tijdens hun deelname aan Samen Hier gefaciliteerd en ondersteund middels **trainingen**, gezamenlijke activiteiten en een **contactpersoon**. Dit **Samen Hier-curriculum** is opgebouwd rond vijf pijlers: gelijkwaardigheid, communities of care, positiviteit, interculturele sensitiviteit, verbinding.

Samen Hier is georganiseerd als **netwerk**: elke gemeente kan zich aansluiten als Samen Hier-stad of -dorp. In de verschillende plaatsen zijn **lokale partners** actief die uitvoering geven aan Samen Hier en de Samen Hier-groepen in hun stad of dorp ondersteunen en begeleiden. Justice & Peace treedt op als landelijk penvoerder en coördinator van dit netwerk en zorgt voor de doorontwikkeling van Samen Hier als Nederlands sponsorshipmodel voor veilige routes en veilige havens.

De Vijf Pijlers van Samen Hier:

1. Gelijkwaardigheid
2. Communities of Care
3. Positiviteit
4. Interculturele sensitiviteit
5. Verbinding

Samen Hier Rotterdam: hervestiging

Opzet

In december 2020 startte de Samen Hier pilot in de gemeente Rotterdam, waarbij twee sponsorgroepen elk een hervestigde vluchteling verwelkomden. De gemeente Rotterdam, het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA), stichting Rotterdam Verwelkomt Vluchtelingen, VluchtelingenWerk Rotterdam en Justice & Peace sloegen de handen ineen voor de begeleiding van beide groepen.

Deelnemers

De twee deelnemende vluchtelingen, Yassin en Abdalla[18], werden op voordracht door de UNHCR uitgenodigd in Nederland voor hervestiging. De gemeente Rotterdam bood de nieuwkomers huisvesting aan in Rotterdam. **Ter voorbereiding voor hun deelname aan Samen Hier...**

- ontvingen zij nog tijdens hun verblijf in Egypte **trainingen culturele oriëntatie** van medewerkers van het COA.
- hield Justice & Peace in Nederland **intake-interviews** om ze te matchen aan een groep.

18 Om de privacy van beide deelnemers te beschermen zijn pseudoniemen gebruikt.

Justice & Peace wierf gericht twee sponsorgroepen op basis van algemene, anonieme profielen van Yassin en Abdalla.

Er is verder gegaan met mensen die al een complete groep bij elkaar hadden. Justice & Peace keurde hun deelname goed op basis van een intakegesprek, een getekende deelnemersverklaring en een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Beide sponsorgroepen bestonden uit 3 - 5 personen. Ter voorbereiding voor hun deelname aan Samen Hier...

- ontvingen zij **een voorlichting over de Nederlandse hervestigingspraktijk** van het COA.
- hield Justice & Peace **intake-interviews** om ze te matchen aan de nieuwkomers.
- ontvingen zij een **Samen Hier-starttraining**[19] van Justice & Peace.

De match

Een goede match tussen een sponsorgroep en een nieuwkomer is van essentieel belang voor een duurzame impact van community sponsorship. Via de intake-interviews werden achtergronden en voorkeuren in kaart gebracht. Justice & Peace maakte een match aan de hand van criteria uit eerdere ervaringen met Samen Hier. Omdat er slechts twee hervestigde vluchtelingen deelnamen aan de Rotterdamse pilot waren er minder opties om te matchen. Ook kon de *pre-departure* fase binnen de pilot niet worden benut: Er was geen tijd om voor aankomst (online) kennis te maken en zich op basis van informatie over de match voor te bereiden.

Voor community sponsorship op grotere schaal raadt Justice & Peace aan om in **twee fases** te matchen:

1. Bepaal (na identificatie door de UNHCR van personen die in aanmerking komen voor hervestiging) op basis van een algemeen profiel wie in aanmerking komen voor community sponsorship. Neem hierin **beschikbare huisvesting** (in verband met de gezinsgrootte) van de gemeente en de **capaciteit én bereidheid** van de sponsorgroepen om met specifieke kwetsbaarheden om te gaan mee. Maak zo een voorselectie van personen die in land van verblijf uitgebreide informatie krijgen over het programma en zich vrijwillig kunnen aanmelden.

2. Neem intake-interviews af met de sponsorgroepen in Nederland en de vluchtelingen in land van verblijf. Maak op basis van de intakes, voorafgaand aan overkomst, een **individuele match**. De uitkomst van de matching wordt aan de gemeente voorgelegd die definitief instemt met de overkomst.

---

19 De Samen Hier-starttraining behandelt onderwerpen als verwachtingsmanagement, gelijkwaardigheid en interculturele sensitiviteit om groepen voor te bereiden op het Samen Hier jaar.

De Samen Hier matchingsmethodiek houdt rekening met geografische afstand tussen de groepsleden en de nieuwkomer(s), prioriteiten en verwachtingen, gedeelde interesses en de aansluiting van de nieuwkomer(s) op de aanwezige sociale en professionele netwerken binnen de sponsorgroep. Deze criteria worden gehanteerd op basis van internationale voorbeelden en ervaringen van Justice & Peace binnen de Nederlandse context.

Uitvoering

In overleg met alle partijen werden de ondersteuning van sponsorgroepen en de onderlinge rolverdeling op gebied van huisvesting, inkomen, taal en inburgering, gezondheid, werk en onderwijs vastgelegd. Financiële ondersteuning door de sponsorgroepen was, anders dan in andere landen, geen onderdeel van deze pilot.

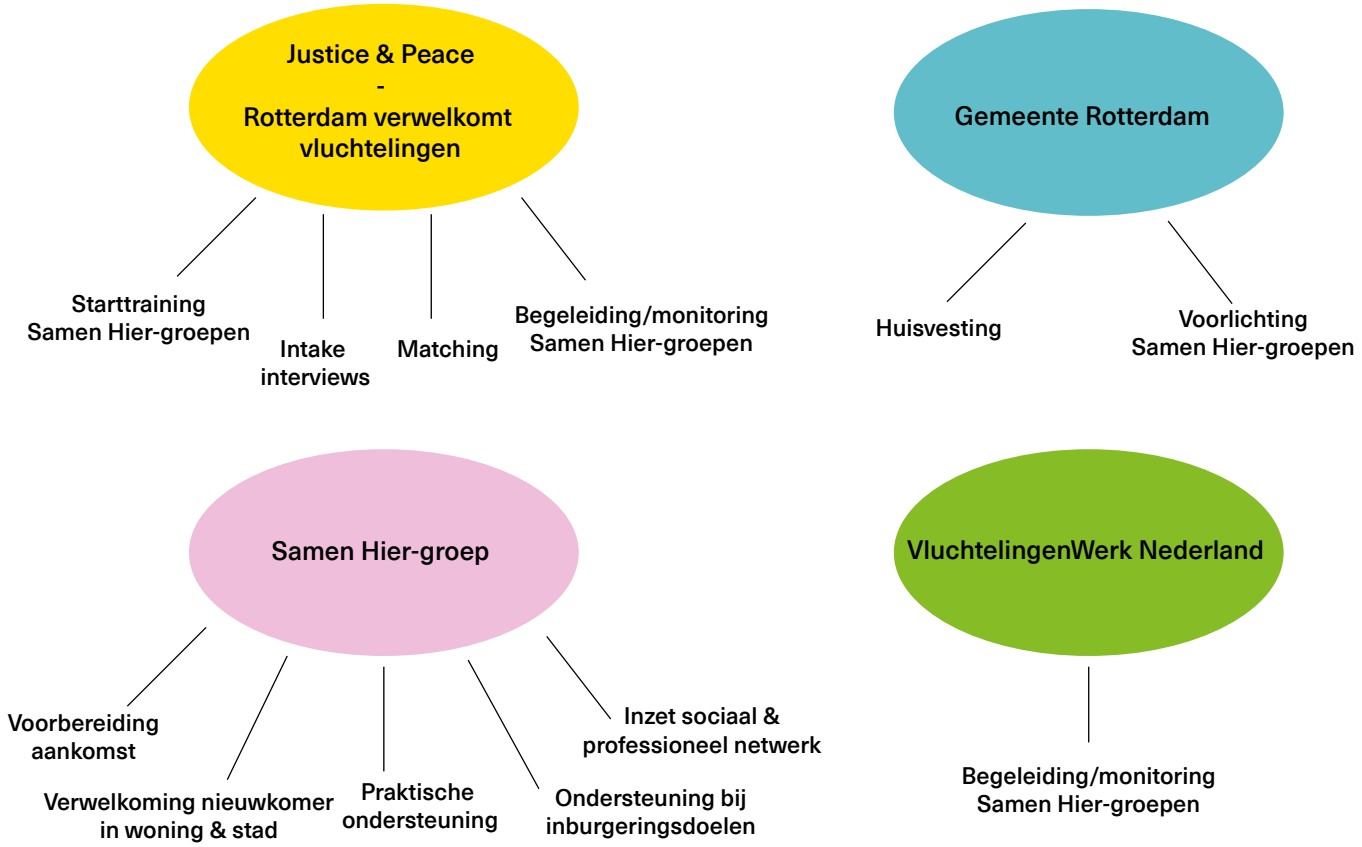

Gemeente en partnerorganisaties

Voor de gemeente en partnerorganisaties waren **capaciteit** en **draagvlak** van de groepen belangrijke redenen om deel te nemen aan Samen Hier. Ze geven aan zelf kantoorgebonden te werken en beperkte capaciteit te hebben om een nieuwkomer fysiek wegwijs te maken in Rotterdam, te ondersteunen bij de verhuizing en inrichting van het huis of te begeleiden bij bepaalde afspraken. Samen Hier-groepen worden door de partners daarom gezien als een **welkome aanvulling op bestaande begeleiding**. Zoals verwoord door een medewerker van de gemeente Rotterdam:

"Een groep is over het algemeen vrij wendbaar omdat ze met vijven zijn. Bijvoorbeeld bij zaken waar iemand nog echt aan het handje meegenomen moet worden zoals een inschrijving bij een huisarts, dan is er meer kans dat er iemand beschikbaar is om hierbij te helpen. Daarnaast vind ik ook het draagvlak vergroten en meer burgers in contact brengen met vluchtelingen heel belangrijk."

Alle partners benadrukten dat de **toegevoegde waarde van de groep** verder gaat dan praktische hulp. Zo kunnen sponsorgroepen ook de toegang tot culturele en sociale voorzieningen in de stad vergroten. Partners herkennen het "stukje geborgenheid en warmte" dat stadgenoten kunnen geven aan nieuwkomers. Een medewerker van VluchtelingenWerk vertelt:

"Een praktisch voorbeeld is de inrichting van de woning. VluchtelingenWerk kan iemand tips geven over waar je de meubels kan aanschaffen. De meerwaarde van de groep is dat zij echt kunnen ondersteunen met de inrichting. Ze kunnen dingen oppakken die VluchtelingenWerk niet kan doen, én meer dan dat: ze geven ook een stukje geborgenheid en warmte. Dat is natuurlijk heel erg van belang als je hier net aankomt."

Voor partners speelt ook mee dat Samen Hier op de lange termijn een belangrijk middel is om het draagvlak te vergroten. Ze vertellen dat inbedding in de lokale gemeenschap dient om te zorgen dat men uiteindelijk een positiever beeld krijgt van hervestiging. Zoals een van de partners zegt:

"Draagvlak in de samenleving kun je alleen vergroten door Rotterdammers in contact te brengen met vluchtelingen. Iets wat in Canada heel goed werkt, terwijl in Nederland haast niemand een vluchteling kent."

De **sponsorgroepen** vertellen dat ze meedoen omdat zij voor zichzelf een rol zien om iemand zich vanaf dag één na aankomst in Nederland thuis te laten voelen en te ondersteunen met praktische zaken. Ook was herkenning in de profielen van Yassin en Abdalla, op basis waarvan beiden in aanmerking kwamen voor hervestiging, bepalend voor de groepen om zich aan te sluiten bij Samen Hier. Eén van de groepsleden noemde daarnaast zich te hebben aangemeld uit ontevredenheid over de huidige manier waarop Nederland vluchtelingen verwelkomt.

Afstemming, samenwerking en meerwaarde

Mede omdat het community sponsorship model van Samen Hier nieuw is, was goede afstemming cruciaal. Samen vormgeven aan een publiek-private samenwerking vergt een open en flexibele houding van alle betrokkenen. Volgens de partnerorganisaties kon er door een proactieve houding van iedereen snel geschakeld worden. Ze kijken positief terug op gezamenlijke overleggen, waarbij aan de hand van een **duidelijke tijdlijn en checklist** prioriteiten werden besproken. In het begin was het even zoeken naar de meest effectieve manier om informatie met de groepen te delen, maar na een maand wisten contactpersonen elkaar goed te vinden. Ook zijn partners positief over de actieve instelling van de groepen. Uit de gevoerde gesprekken blijkt een enorm enthousiasme en grote betrokkenheid. Zo zegt een medewerker van VluchtelingenWerk:

"De leden van de groep zijn echt enorm betrokken en ze willen tot in detail weten wat onze werkwijze is en hoe zaken lopen. Dat is heel leuk om te zien, ze zetten zich enorm in. Ik zit nu ook in de gezamenlijke WhatsApp-groep dus je ziet dat ze heel actief zijn daarin."

Een vertegenwoordiger van Rotterdam Verwelkomt Vluchteling voegt toe:

“Het vuur dat er is tussen groepen en vluchtelingen inspireert heel erg en geeft een boel energie. In het begin was iedereen soms ook in de war, een beetje overdonderd van het nieuwe en alle organisaties die betrokken zijn. Ik heb er bewondering voor, die groepen stonden heel erg open en zijn bereidwillig om te helpen op een hele vriendelijke, menselijke manier.”

De Rotterdamse sponsorgroepen kregen vooraf een checklist van taken. Het overzicht houden op de taakverdeling en verantwoordelijkheden werd door beide groepen een zoektocht genoemd. Met name de financiële situatie heeft bij de groepen en hervestigers veel verwarring en vragen opgeleverd. Een van de groepsleden vertelt:

“Het bleek allemaal goed geregeld door de gemeente Rotterdam, maar dat wisten wij niet, waardoor we problemen zagen die er niet bleken te zijn.”

Een verklaring voor de ingewikkelde financiële situatie is dat de verblijfspas van nieuwkomers bij aankomst in de gemeente vaak nog niet gereed is, waardoor er ook nog geen uitkering is: Dit wordt opgelost met voorschotten. Het is dus van belang dat nieuwkomers zelf **op de hoogte** worden gebracht over hoe het financieel geregeld is en dat groepen hierover informatie kunnen terugvinden. Een **overzicht van alle betrokken organisaties** is ook aan te raden, zodat groepen vanaf het begin weten bij welke zaken ze kunnen doorverwijzen. Groepen komen ook dingen tegen die goed geregeld zijn maar in de praktijk toch ingewikkeld blijken. Zoals de hoeveelheid brieven die hervestigers krijgen van de gemeente. Zulke inzichten kunnen wellicht waardevolle informatie opleveren voor partners om bestaande dienstverlening of processen aan te passen. Één van de groepsleden vertelt:

“Het zijn echt heel veel brieven. De brieven zijn goed geschreven en duidelijk, daar ligt het niet aan, maar het zijn er heel veel en voor een nieuwkomer zijn ze niet te begrijpen.”

Alle partners zien de meerwaarde van hun samenwerking onderling en die met groepen inwoners. Zowel gemeente als VluchtelingenWerk drukken uit dat er veel werk bij hen uit handen genomen is door de steun die de groepen leveren. Zoals de medewerker van de gemeente het verwoordt:

“Vroeger werd ik continue gebeld over allerlei dingen. Ik ben dit keer helemaal niet benaderd bij de verhuizing, dat was heel bijzonder.”

David en Abdalla leggen de vloer in de nieuwe woning van Abdalla.

Huisvesting

In Rotterdam verbleven de hervestigde vluchtelingen de eerste weken samen in een door de gemeente beschikbaar gestelde **tussenwoning**. Hierdoor was er ruimte om naar een geschikte individuele woning te zoeken. De groepen verzochten de gemeente Rotterdam om op zoek te gaan naar **huisvesting in de wijken in hun buurt**. Dat de gemeente Rotterdam hiertoe bereid was is van grote meerwaarde gebleken: zo konden de groepsleden makkelijker (spontaan) afspreken en helpen met het opknappen van het nieuwe huis en de verhuizing. Daarnaast kennen de groepen hun eigen buurt goed en konden ze Yassin en Abdalla gemakkelijker introduceren bij sociale voorzieningen in de wijk. Beide nieuwkomers zijn tevreden over de huisvesting die hen geboden is: zowel de tussenwoning als hun huidige appartement voldoen aan alles wat ze nodig hebben. Wel is het van belang om, wanneer wordt gewerkt met een tussenwoning, de nieuwkomer te betrekken en informeren over de mogelijkheden voor huisvesting, zodat deze weet wat hij of zij kan verwachten van de vaste woning.

Bij de **verhuizing** hebben de groepen een grote rol gespeeld. Voor de groepen was de praktische betrokkenheid een concrete manier om de band met de hervestigers op te bouwen. Meerdere groepsleden kijken terug op de verhuizing als een van de meest intensieve periodes, maar ook een leuke periode. De verhuizing maakte veel energie los en was ook een moment waarop de meerwaarde van het netwerk van de groepen direct duidelijk bleek: contacten van buiten de eigen groep werden ingeschakeld om hulp en materialen te regelen.

“De verhuizing kostte veel tijd, maar dat schept ook een band.”

In het begin vonden Yassin en Abdalla het lastig een goed beeld te krijgen van de stad, omdat alles op slot zat vanwege corona. Ook de taalbarrière zorgt ervoor dat ze het soms nog moeilijk vinden om in hun eentje dingen te ondernemen. Ze voelen zich ondertussen wel thuis in de stad, mede dankzij de groep. Abdalla vertelt:

“Ik wist eigenlijk helemaal niks over Rotterdam voor een lange tijd, behalve de naam van de stad: Rotterdam. … De groep heeft mij naar buiten genomen, verteld over de stad, als een soort docenten van de stad.”

Tussenwoning als good practice

Omdat hervestigde vluchtelingen bij aankomst in Nederland niet naar een asielzoekerscentrum gaan, maar rechtstreeks in hun nieuwe gemeente worden gehuisvest, dient een ‘kampeerklare’ woning beschikbaar te zijn. De gemeente Rotterdam pakt het anders aan en werkt met een tussenwoning. Justice & Peace ziet die aanpak als **good practice** die navolging verdient: zo heeft desbetreffende nieuwkomer zelf zeggenschap

over de inrichting van zijn of haar nieuwe (t)huis. De Samen Hier sponsorgroepen kunnen ondersteunen bij de verhuizing. Justice & Peace gaat manieren verkennen om in meer gemeenten tijdelijke huisvesting te organiseren.

Contact en band opbouwen

Zowel de nieuwkomers als groepsleden benoemen dat de sfeer tijdens de eerste ontmoeting direct vrolijk was. In de woorden van Abdalla:

"Het was een klein feestje, iedereen was veel aan het glimlachen, ik kreeg het gevoel dat iedereen blij was om ons te zien. Er waren ook veel spullen. Het was beter dan ik kon verwachten, ik verwachtte de basis, maar er waren zoveel boodschappen en alles werd voor ons verzorgd. Dat was fijn."

Yassin en Abdalla geven aan dat er door het jaar heen alleen maar een sterkere band is ontstaan met de groepen. Zo vertelt Abdalla:

"De groep voelt als familie én als vrienden: als familie omdat ze altijd vragen hoe het met me gaat, wat ik vandaag heb gedaan, wat heb ik gegeten. Ze geven me die aandacht zoals familie doet. En daarnaast ook vrienden omdat we samen leuke dingen doen, lachen samen, ze geven me tips over de taal."

Beide nieuwkomers laten weten dat ze zich op hun gemak voelen bij de groepen en dat ze alles durven te zeggen en te vragen. De sponsorgroepen noemen dat er veel humor is onderling. Er is nauwelijks sprake van een taalbarrière: hoewel Yassin en Abdalla nog niet vloeiend Nederlands spreken, vinden ze altijd een manier om met elkaar te praten: soms met behulp van Engels, via Google Translate of het redmiddel: met handen en voeten.

De mogelijkheden voor sociale activiteiten waren door de COVID-19 maatregelen door heel het jaar beperkt. De groepen vertellen dat ze van tevoren van plan waren om veel meer activiteiten te ondernemen, zoals samen naar de kroeg te gaan of een dagje naar de Veluwe. Dat kon allemaal nu niet. Ze hebben veel kopjes koffie gedronken, samen gegeten en door Rotterdam gewandeld. Een van de groepen is wel met Yassin en Abdalla een dagje naar Delft gegaan en een dagje naar Den Haag en het Scheveningse strand.

Zowel de nieuwkomers als groepsleden noemen dat het coronavirus ook veel invloed heeft op het opbouwen van contact en een sociaal netwerk. De persoonlijke aanpak van de groep heeft dit goed kunnen ondervangen: Yassin en Abdalla benadrukken hoe belangrijk het was dat er naast verschillende organisaties juist een groep Nederlanders voor hen klaar stond. Zo vertelt Yassin:

"Toen ik aankwam in Nederland, voelde ik mij alleen en onzeker. Als nieuwkomer zit je op het begin vaak van 's ochtends tot 's avonds in je huis. Helemaal tijdens corona."

Door het jaar heen hebben Yassin en Abdalla zelf hun netwerk vergroot door vrienden te maken bij de taalschool en contact te leggen met de buren. Veel contact met Nederlanders blijft lastig. Wel leren ze via de groep mensen kennen. Ook andersom hebben de groepsleden vrienden van de nieuwkomers ontmoet.

Abdalla: *"Ik heb vooral vrienden die ik al uit Egypte en Soedan kende, behalve dan de groepsleden en hun vrienden die ik heb ontmoet en die bij mij op bezoek komen en bij wie ik op bezoek ga."*

Een groepslid vertelt: *"Hij heeft ook heel veel vrienden aan mij voorgesteld. De meeste kende hij al voordat hij naar Nederland kwam. Tijdens de Ramadan hebben we ook met z'n allen gegeten en dan zitten we gewoon met z'n allen aan tafel en dan hoor ik er gewoon helemaal bij. Ja, dat was echt heel leuk."*

Beide groepen kijken positief terug op het jaar en geven aan dat het mooi zou zijn als meer vluchtelingen op deze manier verwelkomd worden. Alle groepen willen ook na dit jaar contact houden:

"We blijven zeker in contact met elkaar. Als alles goed gaat willen wij zelfs volgend jaar een nieuwe Samen Hier-groep vormen met Abdalla als vierde groepslid."

Benut de pre-departure fase

Hadden de groepen en nieuwkomers ook voorafgaand aan de overkomst naar Nederland, contact willen hebben? Beiden geven aan van wel. Daarbij wordt wel verwacht dat dit spannend zal zijn: "Je weet nog niets over Nederland en dan is het wel lastig om iets te vragen", aldus Abdalla. De aanwezigheid van een **gespreksleider** zou hier uitkomsten kunnen bieden. Daarbij is het belangrijk rekening te houden met praktische overwegingen en de **situatie** waarin hervestigers zich bevinden, waardoor ze mogelijk nog geen

behoefte hebben aan contact.

Inzet en flexibiliteit

Sponsorgroepen geven aan dat de tijdsinvestering die nodig is om de nieuwkomers te ontvangen om flexibiliteit vraagt. In de beginfase is elke dag iemand van de groep bij de nieuwkomers langsgegaan om zichzelf voor te stellen. De hervestigers vertellen dat ze zich door de aandacht van de groepen meteen op hun gemak voelden. Na de kennismaking varieerde het contact van dagelijks tot één keer per week.

Vooral de **eerste maanden** waren tijdsintensief: Er moet veel geregeld worden en er komt ontzettend veel informatie op de nieuwkomers af. De groepen boden praktische hulp, zoals het meegaan naar afspraken met de gemeente, apotheek en tandarts, het openen van een bankrekening, het inschrijven bij DigiD en het organiseren van de verhuizing. Het was voor de groepen soms een uitdaging om alle ondersteuning te bieden die nodig was, vooral omdat er veel verschillende organisaties betrokken zijn en het meeste **overdag** moet gebeuren. Als tip aan toekomstige groepen noemen ze dat het nodig is dat tenminste één persoon in de groep af en toe vrij is of gemakkelijk met werkafspraken kan schuiven. De groepen hebben onderling **samengewerkt** door te kijken wiens agenda het beste paste en of bepaalde zaken tegelijkertijd voor beide hervestigers geregeld konden worden. De gezamenlijke Whatsappgroep bood hiervoor uitkomst. Tot slot kwamen er onverwachte dingen op hun pad, zoals het organiseren van een **acute kaakoperatie**. Toch kijken beide groepen positief terug op deze tijd, en geven ze aan dat Samen Hier ze geen stress heeft opgeleverd:

“Het kost veel energie, maar heeft ook enorm veel waarde. Het is echt een verrijking voor ons leven. We doen dit met veel plezier.”

De groepen vertellen dat er na de eerste paar maanden een duidelijke verschuiving plaatsvond in de tijdintensiviteit en de activiteiten. De nieuwkomers en de groepsleden zien elkaar nog steeds meerdere keren per week, maar de dynamiek is veranderd. Zo vertelt een van de groepsleden:

“De eerste drie maanden vonden wij als groep allemaal heel intensief en moesten we vooral bij alles helpen, zoals de verhuizing en het regelen van administratieve zaken. Na deze maanden ligt het aan de dynamiek die je ontwikkelt met de persoon hoe dit verder gaat. Wij ondernemen nu alleen sociale dingen samen.” Een ander groepslid beaamt dit: “Het tweede halfjaar was eigenlijk vooral sociaal, gewoon als vrienden samen dingen ondernemen. En natuurlijk blijf je wel helpen bij dingen, zoals het leren van de taal of het uitleggen van de post, maar daar ligt de nadruk niet meer op.”

Gelijkwaardigheid

Binnen Samen Hier staat gelijkwaardigheid centraal: Het opbouwen van gelijkwaardige relaties, de zelfredzaamheid van nieuwkomers zelf en het voorkomen van afhankelijkheid vormen belangrijke thema's in de **training en begeleiding** van de groepen. Dit verdient blijvende aandacht, want sponsorgroepen vertellen dat ze het een uitdaging vonden om grenzen te stellen aan de hulp die ze bieden. Ze noemen het geven van voldoende ondersteuning zonder afhankelijkheid te creëren een balanceeract. Als oplossing hebben ze met de nieuwkomers afgestemd of ze wel of niet meegaan naar bepaalde afspraken. Zo gaat één van de groepen niet mee naar bepaalde afspraken, omdat Yassin daar liever in zijn eentje heen gaat, maar gaat de andere groep juist wel mee, om na te bespreken of Abdalla alles goed begrepen heeft.

Allemaal beschouwen ze hun relaties als gelijkwaardig en vriendschappelijk. Ook vertellen ze dat ze veel van elkaar leren. Zo vertelt Yassin:

"Ik heb de groep veel verteld over mijn verleden, maar ook over mijn cultuur, over de muziek die ik bijvoorbeeld graag luister. De groep heeft ook veel over Nederland verteld: ze hebben mij veel verteld over de gewoontes en gebruiken in dit land en waar ik naar toe moet als ik iets moet regelen."

Ontwikkeling persoonlijke doelen

Yassin en Abdalla benadrukken hoe belangrijk de groepen voor hen zijn: in ondersteuning bij het uitvogelen van de Nederlandse bureaucratie, maar ook in het gevoel gezien te worden en niet alleen te zijn. Na de verhuizing gingen ze aan de slag met inburgeren en het leren van de taal. Het kiezen van de juiste taalschool was een belangrijk moment waarbij de groepen hielpen. Door samen de verschillende scholen af te gaan hebben de nieuwkomers een weloverwogen keuze kunnen maken. Daarnaast helpt één groepslid beiden wekelijks met extra taallessen. Hij was vroeger docent en zet graag zijn kennis opnieuw in. Op dit moment studeren Yassin en Abdalla voor het examen op niveau A2. Een medewerker van VluchtelingenWerk legt uit:

"Veel van de voordelen van de groep komen denk ik ook nog in een later stadium, bijvoorbeeld bij het meezoeken naar een stage en betaald werk. Ik kan me bijna niet voorstellen hoe iemand dit zonder een groep doet."

Als Yassin en Abdalla de taal machtig genoeg zijn willen ze verder studeren en werken. Een van de groepsleden ziet daar opnieuw een kans om te helpen:

"We hebben nog wel een idee om, als hij verder in het proces is, hem voor te stellen aan mensen uit ons netwerk. Iemand uit de groep werkt in de ICT bijvoorbeeld en zijn werkgever heeft al vaker mensen met een vluchtelingachtergrond geholpen. We willen dit later in het proces doen, nu is hij nog echt bezig met de taal te leren en ik wil hem nog niet overspoelen met werk-vragen."

De 5 voorwaarden voor succes

Op basis van de Rotterdam Samen Hier pilot formuleert Justice & Peace vijf voorwaarden voor succes van **community sponsorship in Nederland**. Deze voorwaarden vormen, samen met de handleidingen en begeleiding van Justice & Peace, een praktische handreiking voor gemeenten om Samen Hier zelf op te zetten, in samenwerking met organisaties en eigen inwoners:

1. Zorg voor een open en flexibele houding van alle betrokkenen, organiseer regelmatig momenten voor afstemming en leg vooraf de mogelijkheid vast om gedurende het proces te leren, aanpassingen te doen en bij te sturen

Community sponsorship veronderstelt **publiek-private samenwerking**, waarbij sommige actoren als professionals en anderen als inwoners actief zijn. Dit type samenwerking is alleen succesvol wanneer betrokkenen zich flexibel opstellen, bereid zijn anders te werken dan ze gewend zijn en kunnen anticiperen op onverwachte omstandigheden. Het succes van Samen Hier in Rotterdam was volgens partners grotendeels te wijden aan de flexibiliteit van de gemeente Rotterdam. Een goed voorbeeld van het out-of-the-box denken van de gemeente was de bereidheid te zoeken naar huisvesting in de buurt van de groepen. Dit voorbeeld geeft ook aan dat groepen een belangrijke **signaalfunctie** kunnen vervullen: uitdagingen waar groepen tegenaan lopen bieden rijke informatie om te zien waar verbeterd kan worden.

Door de flexibele houding van alle betrokkenen in Rotterdam is het gelukt om al doende de samenwerking te laten slagen.

2. Leg van te voren de taak- en rolverdeling vast tussen alle stakeholders

Community sponsorship vraagt om een duidelijk overzicht van de rol- en taakverdeling, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen de groepen, de ondersteunde organisaties, maatschappelijke begeleiding (VluchtelingenWerk) en de gemeente. Justice & Peace

ontwikkelde een **Samen Hier-format** waarmee partijen deze publiek-privatesamenwerking kunnen vormgeven: Dit format helpt de praktische taken inzichtelijk te maken.

Van belang is dat betrokken partijen elk **één vast aanspreekpunt** aanwijzen: Een gezamenlijke Whatsappgroep met deze aanspreekpunten zorgt voor korte lijnen. Daarnaast stellen de sponsorgroepen individueel een **hervestigingsplan** voor hun eigen verantwoordelijkheden, vooral belangrijk voor de eerste maanden na aankomst. Justice & Peace ontwikkelde ook hiervoor **een hervestigingsplan-format** om groepen aan de hand te nemen.

3. Benut de pre-departure fase

De fase tussen aanmelding en aankomst biedt ruimte voor voorbereiding. Voor groepen is het belangrijk dat zij weten wat er van ze verwacht wordt, wat ze zelf kunnen verwachten en welke organisaties betrokken zijn. Ook voor de nieuwkomer is het belangrijk te weten wat Samen Hier inhoudt om weloverwogen te kunnen kiezen voor deelname. **Zorg daarom** dat voor aankomst...

- de **taak- en rolverdeling** van alle betrokkenen op papier staat;
- het **hervestigingsplan** vastligt: een plan van de sponsorgroep dat laat zien hoe de groep direct of indirect zal helpen bij de ontvangst en begeleiding van een nieuwkomer in Nederland;
- groepen een **starttraining** hebben gevolgd over Samen Hier en wat ze kunnen verwachten van het komende jaar;
- er een **eerste kennismaking** is geweest tussen de groepen en de maatschappelijke begeleiding;
- groepen ingelicht zijn over de **lokale sociale kaart** en praktische zaken (besteed hierbij extra aandacht aan de financiële situatie);
- dat nieuwkomers **uitgebreid geïnformeerd zijn** over Samen Hier en weloverwogen kunnen deelnemen;

Ook kunnen de groepen en nieuwkomers in de *pre-departure fase* vast virtueel met elkaar kennis maken.

4. Stimuleer gelijkwaardigheid en agency

Community sponsorship vindt plaats in een **context van machtsongelijkheid**: de nieuwkomer komt aan in een nieuwe woonplaats waar hij/zij de taal niet spreekt en onvoldoende contacten heeft en is daardoor voor veel zaken en informatie afhankelijk van anderen. De groep biedt ondersteuning, maar groepsleden zijn nadrukkelijk **géén hulpverleners, maar stadsgenoten** die door de inzet van hun tijd en kennis informeel contact kunnen onderhouden en netwerken kunnen ontsluiten. Het vraagt een zekere

balanceeract om geen afhankelijkheidsrelatie te ontwikkelen en de agency van de nieuwkomer zelf in acht te houden.

Binnen de Samen Hier starttraining voor groepen is aandacht voor de thema's gelijkwaardigheid en eigen regie. Ook de contactpersoon vanuit de ondersteunende organisatie kan groepen hier indien nodig alert op houden. Aanvullend worden agency en gelijkwaardigheid gestimuleerd door:

- Te zorgen dat de nieuwkomer zelf de keuzes maakt die zijn/haar leven beïnvloeden, zoals hoe hij/zij zijn/haar huis inricht (door te werken met een tussenwoning).
- Te zorgen dat de nieuwkomer vrijwillig contact heeft met zijn/haar sponsorgroep, door de keuzemogelijkheid voor te leggen zowel pre-departure als na aankomst. Dit vraagt om een alternatief wanneer de nieuwkomer niet met de groep verder wil.
- De groepen te vragen om in het hervestigingsplan expliciet te reflecteren op gelijkwaardigheid en hoe ze dit gaan waarborgen.
- Teambuilding- en community activiteiten te organiseren waarin het onderscheid tussen de rollen 'groep' en 'nieuwkomer' wegvalt of wordt omgedraaid.

5. Ondersteun waar nodig

Zorg dat begeleiding door organisaties en de gemeente ondersteunend is aan het initiatief van de groep en er niet toe leidt dat groepen 'vrijwilligers zijn voor' de organisatie. Groepen zijn gemotiveerd om als stadsgenoten een rol te spelen en door hen als stadsgenoten te benaderen in plaats van vrijwilligers, wordt recht gedaan aan de gelijkwaardige relatie die groepen en nieuwkomers willen opbouwen. Reik groepen waar nodig ondersteuning aan om gelijkwaardige relaties te kunnen bouwen, verschil te maken met hun netwerk, positief en gemotiveerd te blijven, om te kunnen gaan met culturele verschillen.

Het standaard **Samen Hier trainingscurriculum** bestaat uit een starttraining, een training interculturele sensitiviteit en een e-learning module 'impact met je netwerk'. Justice & Peace verkent momenteel het aanbod van trainingen over traumasensitiviteit. In minimale vorm bestaat verdere ondersteuning uit een **Community Builder** die als contactpersoon bereikbaar is voor vragen en kan helpen met het overbruggen van taalkundige en culturele verschillen.

Conclusie en aanbevelingen

De ervaringen met de eerste Rotterdamse Samen Hier pilot met community sponsorship voor hervestiging van vluchtelingen zijn veelbelovend. Zowel de nieuwkomers, de Rotterdamse sponsorgroepen als de betrokken partners (gemeente, COA, VluchtelingenWerk, Rotterdam Verwelkomt Vluchtelingen) zien **meerwaarde** in deze publiek-private community based aanpak en de onderlinge samenwerking. Rotterdammers zijn bereid een flinke tijdsinvestering te doen om bij te dragen aan een goede landing van een nieuwkomer in hun stad. Voor de gemeente en maatschappelijk partners betekende dit een **concrete oplossing** om hervestigde nieuwkomers **succesvol** op te nemen in hun gemeente, de **capaciteit** in hun stad te versterken en effectief aan te wenden en het **draagvlak** te vergroten. Omdat er een groep beschikbaar is, is er meer flexibiliteit en capaciteit om de intensieve begeleiding in de eerste maanden op te vangen. Samen Hier zet de samenwerking voort in Rotterdam en werft nu nieuwe **groepen Rotterdammers** voor de ontvangst van drie gezinnen die worden hervestigd in de gemeente. De getrokken lessen uit de pilot vormen de basis voor het vervolg.

Het ontwikkelde format van Samen Hier en de inzichten en lessen uit de pilot bieden de mogelijkheid om community sponsorship van hervestigde vluchtelingen te verkennen in **andere Nederlandse gemeenten**. Door ervaring op te doen met Samen Hier in meerdere lokale contexten, kan opgebouwde kennis via een **landelijk netwerk** snel worden uitgewisseld.

Justice & Peace doet hiertoe de volgende aanbevelingen aan gemeenten:

1. Biedt inwoners via community sponsorship een concreet handelingsperspectief om zich in te zetten voor de ontvangst en integratie van vluchtelingen: maak gebruik van het aanwezige draagvlak door actieve burgers de mogelijkheid te bieden om een groep te vormen en een hervestigde vluchteling te ontvangen in de gemeente.

2. Investeer in een degelijke voorbereiding en begeleiding in samenwerking met experts uit het maatschappelijk middenveld: Geef het community sponsorship model vorm als publiek-private samenwerking waarbij gebruik wordt gemaakt van de ervaring van organisaties uit het maatschappelijk middenveld en hen de ruimte wordt geboden om een actieve rol te spelen in alle fasen. Zorg dat er gedurende de looptijd bijsturing en aanpassing mogelijk is, op basis van tussentijdse evaluatiemomenten met betrokken stakeholders. Sponsorgroepen kunnen hun rol alleen vervullen wanneer zij goed voorbereid worden, training ontvangen en gedurende het hele traject kunnen rekenen op ondersteuning.

3. Hanteer een zorgvuldige en multidimensionale matchingmethodiek om de match tussen sponsorgroepen en nieuwkomers te maken, waarin voorkeuren en achtergronden van beide kanten worden meegewogen: Dit bevordert de kans op duurzaam contact en de kans dat de nieuwkomer aansluiting kan vinden bij de (sociale en professionele) netwerken van de groep. Zet hiervoor de expertise van Justice & Peace in: wij passen op basis van internationale voorbeelden en opgedane ervaring in de Nederlandse context een flexibele methode toe.

4. Stel gelijkwaardigheid en agency centraal binnen sponsorshipprogramma's door te garanderen dat nieuwkomers vooraf goed geïnformeerd zijn, weloverwogen kunnen kiezen voor deelname en gedurende de looptijd de optie hebben om hun deelname te stoppen, zonder dat dit gevolgen heeft voor hun verblijfsrechtelijke en/of financiële positie. Zorg daarbij dat zowel groepen als vluchtelingen getraind en begeleid worden op thema's rond gelijkwaardigheid en machtsdynamiek. Zorg ook dat contactpersonen van betrokken organisaties gelijkwaardigheid waarborgen in de ondersteuning die ze bieden aan de groepen.

Samen Hier ook in jouw gemeente?

Interesse in community sponsorship voor hervestigde vluchtelingen? Justice & Peace biedt gemeenten, inwoners en maatschappelijke organisaties Samen Hier handleidingen, advies en begeleiding op maat om een lokale aanpak te ontwikkelen. Neem voor meer informatie over deelname aan het Samen Hier-netwerk contact op via info@samenhier.nl

SAMEN HIER©

Volg ons
op Facebook,
Instagram en
LinkedIn.

@samenhier
#samenhier

Adres
Samen Hier
p/a Justice & Peace
Riviervismarkt 4
2513 AM
Den Haag

Contact
info@samenhier.nl
www.samenhier.nl
070 763 14 99

initiatief van

JUSTICE & PEACE